

BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH VÀ XÃ HỘI

BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
BINH VÀ XÃ HỘI Độc lập - Tự do - Hạnh phúc

Số: 03/2008/QĐ-BLĐTBXH

Hà Nội, ngày 18 tháng 02 năm 2008

QUYẾT ĐỊNH ban hành chương trình môn học Chính trị dùng cho các trường trung cấp nghề, trường cao đẳng nghề

BỘ TRƯỞNG BỘ LAO ĐỘNG - THƯƠNG BINH
VÀ XÃ HỘI

*Căn cứ Luật dạy nghề ngày 29 tháng
11 năm 2006;*

*Căn cứ Nghị định số 186/2007/NĐ-
CP ngày 25 tháng 12 năm 2007 của
Chính phủ quy định chức năng, nhiệm
vụ, quyền hạn và cơ cấu tổ chức của Bộ
Lao động - Thương binh và Xã hội;*

*Căn cứ Quyết định số 01/2007/QĐ-
BLĐTBXH ngày 04 tháng 01 năm 2007
của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương
binh và Xã hội về việc ban hành Quy định
về chương trình khung trình độ trung
cấp nghề, chương trình khung trình độ
cao đẳng nghề;*

*Theo đề nghị của Tổng cục trưởng
Tổng cục Dạy nghề,*

QUYẾT ĐỊNH:

Điều 1. Ban hành kèm theo Quyết
định này chương trình môn học Chính
trị dùng cho các trường trung cấp nghề,
trường cao đẳng nghề để giảng dạy trong
khóa học trình độ trung cấp nghề, trình
độ cao đẳng nghề.

Điều 2. Quyết định này có hiệu lực thi
hành sau 15 ngày, kể từ ngày đăng Công
báo và thay thế Quyết định số 1135/2003/
QĐ-BLĐTBXH ngày 11/9/2003 của Bộ
trưởng Bộ Lao động - Thương binh và
Xã hội về việc ban hành chương trình
môn học Chính trị dùng cho các trường,
lớp dạy nghề dài hạn.

Điều 3. Các Bộ trưởng, Thủ trưởng
cơ quan ngang Bộ, Thủ trưởng cơ quan

09645212

thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương, Chánh Văn phòng Bộ, Tổng cục trưởng Tổng cục Dạy nghề, Hiệu trưởng trường cao đẳng nghề, Hiệu trưởng trường trung cấp nghề, các Hiệu trưởng trường trung cấp chuyên nghiệp, trường cao đẳng, trường đại học có đăng ký hoạt

động dạy nghề trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng, Thủ trưởng các cơ quan, đơn vị có liên quan chịu trách nhiệm thi hành Quyết định này./.

KT. BỘ TRƯỞNG
THÚ TRƯỞNG

Đàm Hữu Đắc

09645212

**CHƯƠNG TRÌNH
môn học chính trị dùng cho các trường Trung cấp nghề,
trường cao đẳng nghề**

*(ban hành kèm theo Quyết định số 03/2008/QĐ-BLĐTBXH
ngày 18 tháng 02 năm 2008 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội)*

Phần I

**VỊ TRÍ, TÍNH CHẤT, MỤC TIÊU,
YÊU CẦU CỦA MÔN HỌC**

I. VỊ TRÍ, TÍNH CHẤT

1. Môn Chính trị là môn học bắt buộc trong chương trình dạy nghề trình độ trung cấp, trình độ cao đẳng và là một trong những môn học tham gia vào thi tốt nghiệp.

2. Môn Chính trị là một trong những nội dung quan trọng của đào tạo nghề nhằm thực hiện mục tiêu giáo dục toàn diện người lao động.

II. MỤC TIÊU

Môn học cung cấp một số hiểu biết cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam, truyền thống quý báu của dân tộc và của giai cấp công nhân Việt Nam.

Môn học góp phần đào tạo người lao động bổ sung vào đội ngũ giai cấp công nhân, tham gia công đoàn Việt Nam,

giúp người học nghề tự ý thức rèn luyện, học tập đáp ứng yêu cầu về tri thức và phẩm chất chính trị phù hợp với yêu cầu của sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

III. YÊU CẦU

Người học nghề sau khi học môn Chính trị phải đạt được những yêu cầu sau:

1. Kiến thức:

- Năm được kiến thức cơ bản về chủ nghĩa Mác - Lê nin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối của Đảng CSVN.
- Hiểu biết cơ bản về truyền thống quý báu của dân tộc, của giai cấp công nhân và Công đoàn Việt Nam.

2. Kỹ năng: vận dụng kiến thức đã học để rèn luyện trở thành người lao động mới có phẩm chất chính trị, có đạo đức tốt và năng lực hoàn thành nhiệm vụ, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước.

3. Thái độ: có ý thức trách nhiệm thực hiện đường lối của Đảng, pháp luật Nhà nước và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao.

09645212

Phần II

NỘI DUNG CHƯƠNG TRÌNH VÀ PHÂN PHỐI THỜI GIAN

I. CHƯƠNG TRÌNH 1 (30 giờ, dùng cho khóa học trình độ trung cấp nghề)

STT	Tên bài	Số giờ lý thuyết	Số giờ thảo luận	Kiểm tra	Tổng số giờ
1	Mở đầu: Đối tượng, nhiệm vụ môn học chính trị	1			1
2	Bài 1: Khái quát về sự hình thành chủ nghĩa Mác - Lenin	4	1		5
3	Bài 2: Chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam	5	1		6
4	Bài 3: Tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh	4	1	1	6
5	Bài 4: Đường lối phát triển kinh tế của Đảng	5	1		6
6	Bài 5: Giai cấp công nhân và Công đoàn Việt Nam	3	2	1	6
7	Cộng	22	6	2	30

II. CHƯƠNG TRÌNH 2 (90 giờ, dùng cho khóa học trình độ cao đẳng nghề)

STT	Tên bài	Số giờ lý thuyết	Số giờ thảo luận	Kiểm tra	Tổng số giờ
1	Mở đầu: Đối tượng, nhiệm vụ môn học chính trị	1			1
2	Bài 1: Khái quát về sự hình thành chủ nghĩa Mác - Lenin	4	1		5

STT	Tên bài	Số giờ lý thuyết	Số giờ thảo luận	Kiểm tra	Tổng số giờ
3	Bài 2: Những nguyên lý và quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật	4	2		6
4	Bài 3: Những quy luật cơ bản về sự phát triển xã hội	4	1	1	6
5	Bài 4: Bản chất và các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa tư bản	4	1		5
6	Bài 5: Chủ nghĩa xã hội và thời kỳ quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam	4	1	1	6
7	Bài 6: Truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam	4	2		6
8	Bài 7: Đảng CSVN - người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam	5	1	1	7
9	Bài 8: Tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh	5	4	1	10
10	Bài 9: Đường lối phát triển kinh tế của Đảng	5	2		7
11	Bài 10: Đường lối xây dựng và phát triển văn hóa, xã hội, con người	4	2		6
12	Bài 11: Đường lối quốc phòng, an ninh và mở rộng quan hệ đối ngoại	4	1	1	6
13	Bài 12: Quan điểm cơ bản về đoàn kết dân tộc và tôn giáo	4	2		6
14	Bài 13: Xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam	4	2		6
15	Bài 14: Giai cấp công nhân và Công đoàn Việt Nam	4	2	1	7
16	Cộng	60	24	6	90

Phần III
NỘI DUNG CHI TIẾT

I. CHƯƠNG TRÌNH 1 (dùng cho khóa học trung cấp nghề)

Mở đầu. Đổi tượng, chức năng, nhiệm vụ môn học Chính trị

1. Đổi tượng nghiên cứu, học tập

2. Chức năng, nhiệm vụ

3. Phương pháp và ý nghĩa học tập

Bài 1. Khái quát về sự hình thành chủ nghĩa Mác - Lê nin

1. C. Mác, Ph. Ăng ghen sáng lập học thuyết

1.1. Các tiền đề hình thành

1.2. Sự ra đời và phát triển học thuyết (1848 - 1895)

2. V.I Lê nin phát triển học thuyết Mác (1895 - 1924)

2.1. Sự phát triển về lý luận cách mạng

2.2. CNXH từ lý luận trở thành hiện thực

3. Chủ nghĩa Mác - Lê nin từ 1924 đến nay

3.1. Sự phát triển về lý luận cách mạng

3.2. Đổi mới xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện thực

Bài 2. Chủ nghĩa xã hội và quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam

1. Chủ nghĩa xã hội

1.1. Tính tất yếu và bản chất của CNXH

1.2. Các giai đoạn phát triển của CNXH

2. Quá độ tiến lên CNXH ở Việt Nam

2.1. Cơ sở khách quan của thời kỳ quá độ

2.2. Nội dung của thời kỳ quá độ lên CNXH

Bài 3. Tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh

1.1. Nguồn gốc và quá trình hình thành

1.2. Nội dung cơ bản

2. Tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

2.1. Hồ Chí Minh, tấm gương tiêu biểu của truyền thống đạo đức của dân tộc Việt Nam

2.2. Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Bài 4. Đường lối phát triển kinh tế của Đảng

1. Đổi mới lấy phát triển kinh tế là nhiệm vụ trọng tâm

1.1. Tính khách quan và tầm quan trọng của phát triển kinh tế

1.2. Quan điểm cơ bản của Đảng về phát triển kinh tế

2. Nội dung cơ bản đường lối phát triển kinh tế

2.1. Hoàn thiện kinh tế thị trường định hướng XHCN

2.2. Đẩy mạnh CNH, HĐH gắn với phát triển kinh tế tri thức

2.3. Phát triển kinh tế gắn với thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội

Bài 5. Giai cấp công nhân và công đoàn Việt Nam

1. Giai cấp công nhân Việt Nam

1.1. Sự hình thành và quá trình phát triển

1.2. Những truyền thống tốt đẹp

1.3. Quan điểm của Đảng về phát triển giai cấp công nhân

2. Công đoàn Việt Nam

2.1. Sự ra đời và quá trình phát triển

2.2. Vị trí, vai trò và tính chất hoạt động

II. CHƯƠNG TRÌNH 2 (dùng cho khóa học cao đẳng nghề)

Mở đầu. Đối tượng, chức năng, nhiệm vụ môn học Chính trị

1. Đối tượng nghiên cứu, học tập

2. Chức năng, nhiệm vụ

3. Phương pháp và ý nghĩa học tập

Bài 1. Khái quát về sự hình thành chủ nghĩa Mác - Lênin

1. C. Mác, Ph. Ăng ghen sáng lập học thuyết

1.1. Các tiền đề hình thành

1.2. Sự ra đời và phát triển học thuyết (1848 - 1895)

2. V.I Lênin phát triển học thuyết Mác (1895 - 1924)

2.1. Sự phát triển về lý luận cách mạng

2.2. CNXH từ lý luận trở thành hiện thực

3. Chủ nghĩa Mác - Lênin từ 1924 đến nay

3.1. Sự phát triển về lý luận cách mạng

3.2. Đổi mới xây dựng chủ nghĩa xã hội hiện thực

Bài 2. Những nguyên lý và quy luật cơ bản của chủ nghĩa duy vật biện chứng

1. Chủ nghĩa duy vật khoa học

1.1. Các phương thức tồn tại của vật chất

1.2. Nguồn gốc và bản chất của ý thức

2. Những nguyên lý và quy luật cơ bản của phép biện chứng duy vật

2.1. Những nguyên lý tổng quát

2.2. Những quy luật cơ bản

3. Nhận thức và hoạt động thực tiễn

3.1. Bản chất của nhận thức

3.2. Vai trò của thực tiễn với nhận thức

- Bài 3. Những quy luật cơ bản về sự phát triển xã hội
1. Sản xuất và phương thức sản xuất
    - 1.1. Những quy luật cơ bản
    - 1.2. Sự biến đổi của phương thức sản xuất
  2. Đấu tranh giai cấp, nhà nước và dân tộc, gia đình và xã hội
    - 2.1. Giai cấp và đấu tranh giai cấp
    - 2.2. Nhà nước và dân tộc
    - 2.3. Gia đình và xã hội
    3. Ý thức xã hội
      - 3.1. Tính chất của ý thức xã hội
      - 3.2. Một số hình thái ý thức xã hội
- Bài 4. Bản chất và các giai đoạn phát triển của chủ nghĩa tư bản
1. Sự hình thành chủ nghĩa tư bản
    - 1.1. Những tiền đề hình thành
    - 1.2. Giai đoạn tự do cạnh tranh của chủ nghĩa tư bản
  2. Giai đoạn độc quyền của chủ nghĩa tư bản
    - 2.1. Bản chất của chủ nghĩa đế quốc
    - 2.2. Vai trò lịch sử của chủ nghĩa tư bản
- Bài 5. Chủ nghĩa xã hội và quá độ lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam
1. Chủ nghĩa xã hội
    - 1.1. Tính tất yếu và bản chất của CNXH
    - 1.2. Các giai đoạn phát triển của CNXH
  2. Quá độ tiến lên CNXH ở Việt Nam
    - 2.1. Cơ sở khách quan của thời kỳ quá độ
    - 2.2. Nội dung của thời kỳ quá độ lên CNXH
- Bài 6. Truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam
1. Sự hình thành và phát triển của dân tộc Việt Nam
    - 1.1. Sự hình thành dân tộc Việt Nam
    - 1.2. Dân tộc Việt Nam trong tiến trình lịch sử
  2. Truyền thống yêu nước của dân tộc Việt Nam
    - 2.1. Cơ sở hình thành truyền thống yêu nước
    - 2.2. Biểu hiện nổi bật của truyền thống yêu nước Việt Nam
- Bài 7. Đảng Cộng sản Việt Nam - Người tổ chức và lãnh đạo mọi thắng lợi của cách mạng Việt Nam
1. Thắng lợi to lớn của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng
    - 1.1. Hồ Chí Minh sáng lập và rèn luyện Đảng Cộng sản Việt Nam
    - 1.2. Thắng lợi của cách mạng Việt Nam dưới sự lãnh đạo của Đảng

2. Vai trò của Đảng Cộng sản Việt Nam trong sự nghiệp công nghiệp hóa, hiện đại hóa đất nước

2.1. Đảng là hạt nhân lãnh đạo hệ thống chính trị

2.2. Sự lãnh đạo đúng đắn của Đảng là nhân tố hàng đầu bảo đảm thắng lợi của cách mạng Việt Nam

Bài 8. Tư tưởng và tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

1. Tư tưởng Hồ Chí Minh

1.1. Nguồn gốc và quá trình hình thành

1.2. Nội dung cơ bản

2. Tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

2.1. Hồ Chí Minh, tấm gương tiêu biểu của truyền thống đạo đức của dân tộc Việt Nam

2.2. Học tập và làm theo tấm gương đạo đức Hồ Chí Minh

Bài 9. Đường lối phát triển kinh tế của Đảng

1. Đổi mới lấy phát triển kinh tế là nhiệm vụ trọng tâm

1.1. Tính khách quan và tầm quan trọng của phát triển kinh tế

1.2. Quan điểm cơ bản của Đảng về phát triển kinh tế

2. Nội dung cơ bản đường lối phát triển kinh tế

2.1. Hoàn thiện kinh tế thị trường định hướng XHCN

2.2. Đẩy mạnh CNH, HĐH gắn với phát triển kinh tế tri thức

2.3. Phát triển kinh tế gắn với thực hiện tiến bộ và công bằng xã hội

Bài 10. Đường lối xây dựng và phát triển văn hóa, xã hội, con người

1. Xây dựng nền văn hóa Việt Nam tiên tiến, đậm đà bản sắc dân tộc

1.1. Văn hóa là nền tảng tinh thần xã hội

1.2. Quan điểm và phương hướng phát triển văn hóa

2. Thực hiện các chính sách xã hội vì con người

2.1. Những quan điểm cơ bản của Đảng

2.2. Chủ trương và giải pháp thực hiện

Bài 11. Đường lối quốc phòng, an ninh và đối ngoại của Đảng

1. Đường lối quốc phòng, an ninh của Đảng

1.1. Quan điểm và tư tưởng chỉ đạo

1.2. Nhiệm vụ quốc phòng và an ninh

2. Mở rộng quan hệ đối ngoại, chủ động hội nhập kinh tế quốc tế

- 2.1. Mở rộng quan hệ đối ngoại
- 2.2. Chủ động hội nhập kinh tế quốc tế
- Bài 12. Quan điểm cơ bản về đoàn kết dân tộc và tôn giáo
1. Tầm quan trọng và quan điểm của Đảng về đoàn kết dân tộc
    - 1.1. Tầm quan trọng của đoàn kết toàn dân tộc
    - 1.2. Quan điểm và chủ trương lớn của Đảng
  2. Tầm quan trọng và quan điểm của Đảng về đoàn kết tôn giáo
    - 2.1. Tầm quan trọng của đoàn kết tôn giáo
    - 2.2. Quan điểm và chủ trương lớn của Đảng
- Bài 13. Xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam
1. Tầm quan trọng của xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam
    - 1.1. Sự cần thiết xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN
    - 1.2. Bản chất nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam
  2. Phương hướng nhiệm vụ và giải pháp xây dựng nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam
    - 2.1. Phương hướng, nhiệm vụ
- 2.2. Giải pháp xây dựng nhà nước pháp quyền XHCN Việt Nam
- Bài 14. Giai cấp công nhân và công đoàn Việt Nam
1. Giai cấp công nhân Việt Nam
    - 1.1. Sự hình thành và quá trình phát triển
    - 1.2. Những truyền thống tốt đẹp
    - 1.3. Quan điểm của Đảng về phát triển giai cấp công nhân
  2. Công đoàn Việt Nam
    - 2.1. Sự ra đời và quá trình phát triển
    - 2.2. Vị trí, vai trò và tính chất hoạt động

Phân IV

HƯỚNG DẪN THỰC HIỆN CHƯƠNG TRÌNH

I. TỔ CHỨC GIẢNG DẠY

1. Giáo viên giảng dạy môn Chính trị là giáo viên chuyên trách hoặc kiêm nhiệm. Các trường phải có Tổ bộ môn Chính trị do Hiệu trưởng hoặc Phó Hiệu trưởng được Hiệu trưởng ủy quyền trực tiếp chỉ đạo việc quản lý, giảng dạy.
2. Để thực hiện chương trình một cách hiệu quả, khuyến khích giáo viên áp

dụng phương pháp dạy học tích cực, kết hợp giảng dạy học môn Chính trị với các phong trào thi đua của Đoàn TNCS Hồ Chí Minh, của địa phương và các hoạt động của ngành chủ quản, gắn lý luận với thực tiễn để định hướng nhận thức và rèn luyện chính trị cho người học nghề.

3. Đối với người học nghề đã tốt nghiệp trình độ trung cấp nghề học lên cao đẳng nghề, Hiệu trưởng nhà trường căn cứ vào chương trình môn chính trị 1 và 2 nói trên để quyết định những nội dung người học nghề không phải học lại.

II. THI, KIỂM TRA, ĐÁNH GIÁ

Việc thi, kiểm và đánh giá kết quả học tập môn học chính trị của người học nghề được thực hiện theo “Quy chế thi, kiểm tra, công nhận tốt nghiệp trong dạy nghề hệ chính quy” ban hành kèm theo Quyết định số 14/2007/QĐ-BLĐTBXH ngày 24/5/2007 của Bộ trưởng Bộ Lao động - Thương binh và Xã hội./.

KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG
Đàm Hữu Đắc

09645212